

Prima instanță: Judecătoria Ungheni
Judecător: V. Șchiopu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Gheorghies, A. Albu, A. Toderaș

Dosarul nr. 2ra-575/17

DECIZIE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas,
Mariana Pitic, Ion Druță

examinînd recursul declarat de către Mihailă Vitalie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihailă Vitalie,
Mihailă Alexandru și Alcaz Sergiu împotriva Tatiane Andronic privind
recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în urma comiterii contravenției,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, prin care au
fost respinse apelurile declarate de Mihailă Vitalie, Mihailă Alexandru și Alcaz
Sergiu și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 14 aprilie 2016,

c o n s t a t ă

La data de 16 iunie 2015, Mihailă Vitalie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Andronic, solicitând pronunțarea unei hotărâri privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în urma comiterii contravenției (dosar nr. 2-1226/2015).

La data de 16 iunie 2015, Mihailă Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Andronic, solicitând pronunțarea unei hotărâri privind recuperarea prejudiciului material și moral în urma comiterii contravenției (dosarul nr. 2-1227/17).

Tot la data de 16 iunie 2015, Alcaz Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Andronic, solicitând pronunțarea unei hotărâri privind recuperarea prejudiciului material și moral în urma comiterii contravenției (dosarul nr. 2-1228/2015).

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 25 septembrie 2015, s-a conexas într-un singur proces pricina civilă la cererea lui Alcaz Sergiu împotriva Andronic Tatiana, privind încasarea prejudiciului material aflată în procedura judecătorului Mihail Moraru a Judecătoriei Ungheni (nr. 2-1228/2015) și pricina civilă la cererea lui Mihailă Vitalie împotriva Andronic Tatiane privind încasarea prejudiciului material aflat în procedura judecătorului Vasile Șchiopu din

Judecătoria Ungheni (dosar nr. 2-1226/2015), cu judecarea în fond a cauzei la judecătorul Vasile Șchiopu (f.d. 38).

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 13 octombrie 2015, s-a conexas într-un singur proces pricina civilă la cererea lui Mihailă Alexandru împotriva Tatianei Andronic, privind încasarea prejudiciului material și moral aflată în procedura judecătorului Lilia Dașchevici a Judecătoriei Ungheni (nr. 2-1227/2015) și pricina civilă la cererea lui Mihailă Vitalie împotriva Tatianei Andronic privind încasarea prejudiciului material aflat în procedura judecătorului Vasile Șchiopu din Judecătoria Ungheni, cu judecarea în fond a cauzei la judecătorul Vasile Șchiopu (f.d. 48).

În motivarea acțiunii, reclamantii Mihailă Vitalie, Alcaz Sergiu și Mihailă Alexandru au indicat, că la 13 martie 2015, aproximativ pe la orele 08:00, Andronic Tatiana din intenții huliganice, a lovit cu picioarele în automobilele parcate în fața Direcției Regionale „Vest” a Poliției de Frontieră a MAI.

Totodată mai indică reclamantii, că la 19 martie 2015, Andronic Tatiana din aceleași intenții, a zgâriat mai multe automobile cu un obiect metalic, prin acțiunile sale cauzând deteriorări considerabile acestora.

Menționează reclamantii, că la data de 19 martie 2015 au depistat la mijloacele de transport de model „BMVX-3” cu n/î UNBE 755, „Škoda” cu n/î CRAV 727 și „Audi 100” cu n/î GHF 246 pe care le dețin, mai multe zgârieturi.

În această ordine de idei, au menționat reclamantii că din discuțiile avute cu unii colegi au aflat că deteriorările apărute la mai multe automobile, au fost făcute de către o persoană de sex feminin, cu vârsta cuprinsă între 50 - 55 ani, care locuiește în cartierul „Ungheni –Vale”, str. Suceava, 20, or. Ungheni.

La data de 20 martie 2015, s-au adresat cu o plângere către IP Ungheni, prin care au solicitat atragerea la răspundere a Tatianei Andronic.

Ca urmare, la data de 04 mai 2015, a fost pornit procesul contravențional în baza art. 104 Cod contravențional, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine și art. 354 Cod contravențional huliganism nu prea grav, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 120 unități convenționale pe ambele contravenții, ceea ce constituie 2 400 lei.

Susțin reclamantii că din cauza deteriorărilor provocate, au fost nevoiți să vopsească automobilele, din acest motiv au suportat cheltuieli considerabile, fapte probate prin actele de efectuarea a lucrărilor.

Reclamantul Mihailă Vitalie a solicitat recuperarea prejudiciului material în mărime de 10 500 lei, moral 3000 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1500 lei, de la pârâta Andronic Tatiana.

Reclamantul Alcaz Sergiu a solicitat încasarea de la Andronic Tatiana a prejudiciului material în mărime de 1500 lei, și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1000 lei. Privitor la prejudiciul moral în mărime de 1500 reclamantul Alcaz Sergiu a depus o cerere, prin care a renunțat la acest capăt de acțiune.

Reclamantul Mihailă Alexandru a solicitat încasarea de la Andronic Tatiana a prejudiciului material în mărime de 3 000 lei, moral 2 000 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 500 lei.

La 14 aprilie 2016, în cadrul examinării pricinii, reprezentantul pârâtei

Andronic Tatiana avocatul Chitoroga Ion, a formulat cerere în temeiul art. 90 lit. j), art. 94, art. 96 CPC, în care a invocat că reclamantii Mihailă Vitalie, Mihailă Alexandru, Alcaz Sergiu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Andronic. În conformitate cu clauzele contractului de asistență juridică Andronic Tatiana a achitat 2 400 lei pentru pregătirea apărării pe cauza civilă și reprezentarea intereselor în instanța de judecată.

Conform bonului de plată seria YL nr. 586054 din 21 septembrie 2015 a fost achitată suma de 2 000 lei. Bonul de plată YL 586077 din 25 februarie 2016 prin care a fost achitată suma de 400 lei. Listă detaliată a actelor/ acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul): consultația juridică în prezenta cauză 2 ore/ 200 lei; studierea materialelor 2 ore/ 200 lei; întocmirea cererilor de conexare - 2 cereri, 2 ore/ 200 lei; întocmirea referinței 3 ore/ 300 lei; pregătirea probelor 2 ore/ 200 lei; întocmirea susținerilor verbale 3 ore/ 300 lei; legalizarea copiilor de pe documente; reprezentarea în instanța de judecată 5 ședințe de judecată a câte 200 lei pentru fiecare ședință.

Astfel, solicită admiterea prezentei cereri și încasarea în mod solidar de la Mihailă Vitalie, Mihailă Alexandru, Alcaz Sergiu a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 400 lei în folosul pârâtei Andronic Tatiana.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 14 aprilie 2016:

-S-a respins cererea înaintată de către Mihailă Vitalie către Andronic Tatiana, privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin comiterea contravenției, ca fiind neîntemeiată;

-S-a respins cererea înaintată de către Alcaz Sergiu către Andronic Tatiana privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin comiterea contravenției, ca fiind neîntemeiată;

-S-a respins cererea înaintată de către Mihailă Alexandru către Andronic Tatiana privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin comiterea contravenției, ca fiind neîntemeiată;

-S-a încasat în mod solidar de la Mihailă Vitalie Mihail, Alcaz Sergiu Gheorghe și Mihailă Alexandru în beneficiul Tatiane Andronic, cheltuieli de judecare a pricinii constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2 400 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, s-au respins apelurile formulate de Mihailă Vitalie, Mihailă Alexandru și Alcaz Sergiu și s-a menținut hotărârea Judecătorei Ungheni din 14 aprilie 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 23 ianuarie 2017, în termenul prevăzut de lege, Mihailă Vitalie a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că actele judecătorești contestate sunt ilegale. Consideră recurentul că instanțele inferioare incorect au stabilit că la materialele cauzei nu sunt anexate probe ce ar demonstra cuantumul prejudiciului material cauzat de către Andronic Tatiana, în situația în care la dosar este anexat actul de îndeplinire a lucrărilor eliberat de SRL „Tenex-Grup”. De asemenea, recurentul a invocat că în cazul în care intimata nu era de acord cu suma solicitată

în acțiune, urma să solicite de la instanță numirea unei expertize tehnico-științifice pentru stabilirea acestui cuantum.

La 20 martie 2017 intimata Andronic Tatiana a prezentat referință pe marginea recursului depus, solicitând declararea recursului inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2017, recursul înaintat de Mihailă Vitalie a fost declarat admisibil.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs”*.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, *„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi”*.

Colegiul reține că conform materialelor dosarului prin procesele-verbale cu privire la contravenție din 07 mai 2015 (f.d. 16-17) s-a constatat că la 13 martie 2015, Andronic Tatiana cu o creangă și cu picioarele a lovit, în automobilul BMW X3, n.î. UN BE 755 parcat în fața Direcției Regionale „Vest” a Poliției de Frontieră a MAI. De asemenea, la 19 martie 2015 Andronic Tatiana a zgâriat automobilul BMW X3, n.î. UN BE 755 cu un obiect metalic.

Conform cu art. 1398 alin. (1) Cod Civil, *„Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune”*.

În acest context legal, raportat la materialele cauzei, Colegiul menționează că angajarea răspunderii civile delictuale, necesită întrunirea următoarelor condiții: fapta ilicită, prejudiciul, raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat și vinovăția autorului faptei ilicite, astfel, în privința faptei ilicite precum și a vinovăției Tatiane Andronic nu există careva dubii, în situația în care acestea sunt confirmate prin procese-verbale cu privire la contravenție (valabile și necontestate).

Totodată, pentru a antrena răspunderea civilă delictuală a Tatiane Andronic, este necesar de a fi respectate și condițiile cu privire la prejudiciu și raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat.

În ordinea de idei respectivă, cu referire la constatările instanțelor inferioare că reclamanții-recurenții nu au prezentat careva probe ce ar demonstra întinderea prejudiciului material cauzat, precum și raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită a Tatiane Andronic și pretinsul prejudiciu, Colegiul reține aceste concluzii ca fiind contrare materialelor dosarului și lipsite de argumente justificative, totodată instanțele urmau a aprecia înscrisurile prezentate de reclamanți cu expunerea

asupra pertinentei și admisibilității acestora.

Mai mult ca atât, Colegiul reține și faptul că instanțele inferioare fără a avea un suport probatoriu și o soluție motivată în sensul respectiv, eronat au concluzionat că materialele prezente la dosar nu relevă, existența vreunui act de expertiză sau de constatare tehnico-științifică, cu excepția actelor de îndeplinire a lucrărilor de vopsire întocmite de „Tenax Grup” SRL, în care nu sunt indicate deteriorările survenite ca urmare a săvârșirii contravenției și costul de reparație a lucrărilor necesare pentru a le remedia, în situația în care conform înscrisurilor respective este absolut explicit indicat câte unități de caroserie urmează a fi revopsite, respectiv fiind deteriorate, cât și costul lucrărilor respective.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 373 alin. (1) CPC, „instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță”.

Conform art. 373 alin. (4) CPC, „instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei”.

Totodată, conform art. 121 alin. (1) CPC al RM „Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.”

Conform art. 117 alin. (1) și (2) CPC al RM „Probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.”

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține și faptul că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce necesită a fi stabilite la examinarea litigiului dat, respectiv decizia recurată la caz nu are putere de convingere, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC, în conformitate cu care legalitatea și temeinicia hotărârii presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz, în coroborare cu cadrul legal aplicabil speței.

Pe cale de consecință și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanța de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și

simpliciter concluziile uneia dintre părți.

În cauză, însă, se constată că soluția instanțelor inferioare nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului în raport cu argumentele participanților la proces, și să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o decizie legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Mihailă Vitalie.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihailă Vitalie, Mihailă Alexandru, Alcaz Sergiu Gheorghe împotriva Tatiane Andronic privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în urma comiterii contravenției, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Ion Druță